

1 DE MAIG, FESTA A L'ERMITA

30 ABRIL 1988 No. 70 - V ÈPOCA - ANY XXIX - REVISTA QUINZENAL

sumari

* PORTADA

Panoràmica de l'Ermita de Betlem que demà serà escenari de la desena "Diada a l'Ermita" organitzada per la Catequesi.

* DIADA A L'ERMITA

Entrevista a s'Ermità Biel, Superior de l'ermita
Programa de festa
(planes 6 i 7)

* XERRADA AMB...

Sor Isabel Mestre, directora de la Residència amb motiu del cinquè aniversari
(plana 2)

* POLÍTICA LOCAL

Resum dels dos darrers plens del nostre Consistori
(planes 10 i 11)

* NOTICIARI

* XERRIM XERRAM

* ESPORTS

* MÉS COL·LABORACIONS

una xerrada amb ...

Sor Isabel Mestre, directora de la Residència.

Amb motiu d'haver-se complert fa pocs dies, (el 20 d'abril) el 5è aniversari de la inauguració de la Posada dels Oïors, com a Residència per a Persones Majors, Bellpuig aprofità l'avinentesa per saber i donar a conèixer la situació actual d'aquesta casa, model de moltes amb la mateixa finalitat.

Sor Isabel ens rep amb l'amabilitat que la caracteritza.

BELLPUIG.- Sor Isabel, com va festejar aquesta casa el 5è aniversari de la seva fundació?

SOR ISABEL. Va ser una commemoració més bé interna i familiar. El dinar tingué una mica de distinció i a l'horabaixa ens reunírem a la capella on cantàrem davant la Verge (talla regalada per Pere Pujol) l'himne de Sant Salvador en acció de gràcies per tot el que avui tenim i disfrutem. Després sopàrem al pati on férem una petita fi de festa amb ball inclòs, però fou amb caràcter purament familiar, residents i personal. L'Ajuntament ens obsequià amb una gran tortada amb les 5 candeletes pels 5 anys d'existència de la casa.

B.- Quantes persones hi ha residents avui?

S.I.- Ara són 30, de les quals 4 són de fora.

B.- Quins preus regeixen actualment?

S.I.- Fins ara eren 35.000 ptes, però hi haurà un augment de 1.500 que farà un total de 36.500 pessetes. Això sempre segons les possibilitats de cadascú, aprofit per repetir que el qui no pot pagar aquest preu l'Ajuntament posa el faltant.

B.- Quines obres s'han fetes recentment i quines hi ha en perspectiva?

S.I.- Darrerament hem habilitat una sala de costura per les dones, s'ha construït la capella, un saló d'actes i un garatge. En perspectiva tenim la conversió de les cotxeres en una sala de fumar i estar pels homes.

B.- Com es costejaran aquestes obres?

S.I. Gràcies a Déu hi ha persones que s'interessen molt pel benestar i futur d'aquesta casa. Així, uns benefactors (que volen restar en l'anonimat) han posat 2.500.000 de pessetes per les obres de construcció, la resta anirà a càrrec de l'Ajuntament, ja que aquest té rebuda una subvenció de 1.200.000 ptes. de la Conselleria de Sanitat per reformes de la Residència.

B.- Altres temes en cartera referent a obres?

S.I.- Sí. S'ha parlat diferents vegades amb el Patronat (al que vull fer present el meu agraïment per l'ajuda que dóna i la clara visió dels problemes de la Residència), i tots estam d'acord que s'hauria d'arreglar la teulada i ampliar el nombre d'habitacions. Actualment tenim 5 persones que s'haurien de passar a individuals, a més de dues que dormen a les dependències del dispensari, amb els inconvenients que això suposa. També tenim 8 sol·licituds formals i 18 en llista d'espera. He de dir que per despeses de la casa s'han rebudes

600.000 ptes. d'INSERSO que s'han invertides en la compra d'utensilis per la sala de costura, i altres despeses extres.

Sor Isabel ens donà un resum de les activitats que darrerament s'han fet a la Residència i que són:

Dia 28-11-87.- Inauguració de la capella, saló d'actes i sala de feina.

3-12.- Conferència sobre higiene i alimentació, pel Dr. Barceló.

15-12.- Conferència sobre l'hepatitis, per l'equip mèdic d'Artà.

24-2-88.- Conferència pel Dr. Miquel Mestre, sobre medicació per viure bé la 3ª edat.

26-2.- Taula rodona sobre el mes de la Natura.

27-2.- Conferència damunt la vegetació d'Artà, per Lleonard Llorenç, catedràtic de botànica.

Els dies 26, 27 i 28 de febrer, **exposició de cossiols i poesia,** programat pel mes de la natura.

26-3.- Concert a càrrec de la recent Coral de la 3ª Edat, dirigit per Na Maria Genovard, i que obtingué un gran èxit.

Dia 4-4.- Conferència sobre "Fisonomia del Puig de Sant Salvador", per la Dra. Joana Sureda.

També durant cada any, les agrupacions locals de ball de pagès, obsequien als residents amb una vetlada de ball.

Això és el que, en breu pinyellada, donam a conèixer i ens ha contat la directora d'aquesta casa, on es desviuen per cuidar i alegrar les persones majors que voluntàriament hi passen els postrers anys de la seva existència, i que per la seva boca, vessen les paraules d'agraïment i elogi envers la direcció de la nostra Residència, model repetim, potser per a moltes que tenen la mateixa funció.

G. Bisquer

editorial La diada a l'Ermita acompleix enguany el desè aniversari

Quan el primer de maig de l'any 1979 organitzàvem per primera vegada el que anomenàvem "excursió a peu a s'ermita" mai haguéssim pogut imaginar que aquells pocs centenars de persones es poguessin arribar a convertir en més de mil. Aquesta diada, feta des de llavors amb tota regularitat cada primer de maig, exceptuant l'any 1980 que, degut al mal temps, es va ajornar fins el primer diumenge de juny, ha anat assolint un caire festiu, popular i multitudinari que no es podia preveure fa 10 anys i que es motiu d'orgull i satisfacció per a tots. I podem dir, sense por a equivocar-nos, que la Diada sembla ja ben consolidada de cara al futur.

Hem de recordar, en acomplir-se els 10 anys, que l'objectiu primordial, ja des dels inicis, va esser i es celebra el final de la Catequesi de la nostra comunitat parroquial.

La convidada anava dirigida a tot el poble, però especialment als infants, als joves i a les joves que participen en els diversos nivells de Catequesi i naturalment als seus pares. Era i és, per dir-ho de qualque manera, la cloenda de tot un curs de Catequesi. Així va neixer i així voldríem que seguís. Aquesta és, doncs, la Diada dels nostres infants. Ells són els organitzadors i protagonistes i a la vegada els destinataris de la festa. Molts d'ells pujaran ja el vespre abans, com ho feren l'any passat, per acampar al voltant de l'ermita.

Si l'any passat li donàrem un caire especialíssim d'ajuda als ermitans, era perquè les necessitats de l'ermita així ho requerien. I així hem d'estar disposats a repetir-ho quan l'ermita altra volta ho necessiti. Però, enguany, com altres anys, l'orientació de la Diada gira cap a les activitats catequètiques dels nostres infants.

Aquestes activitats de Catequesi i Comuna suposen unes despeses que normalment no tenen per què haver de pagar sempre íntegrament els pares. És per això que les ganancies del bar que montara el Consell Parroquial i la subhasta sorpresa que preparen els joves tindrà com a finalitat formar un fons econòmic per ajudar a les diverses activitats de Catequesi de durant l'any (excursions, material, etc.).

Per altra part, cal tenir en compte que un poble que conviu i comparteix la festa i l'alegria mai deixarà de ser poble. És per això que la festa i l'alegria tan pròpies del caràcter artanenc no hi han de faltar en aquesta diada.

El fet de compartir el mateix camí (a peu per tots els qui puguin) ens ajudarà a descobrir que el caminar plegats és la tasca d'un poble que vol ésser-ho sobre tot en els moments d'esforç i dificultats.

El fet de compartir l'Eucaristia ajudarà als creients a trobar en Jesús el punt de referència que afegeix al compartir el sentit de total gratuïtat.

El fet de compartir la festa ens ajudarà a tots a tornar ésser un poc els infants d'ahir que és condició per a retrobar la innocència tan necessària per l'avui.

Artanencs: cap a s'ermita s'ha dit!

I per a molts d'anys!

BELLPUIG
ORGAN DE LA MANSIÓ DE LA TRANSFORMACIÓ DE LA MANSIÓ

REVISTA QUINZENAL
Nº 70 V EPOCA 30 ABRIL 1988

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª ARTA

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CONSELL DE REDACCIÓ: R. Umbert, C. Obrador, G. Bisquerra, B. Lliteras, J. Mayol, S. Massanet, A. Esteva, M. Santandreu, J.Mª Massanet, E. Piris, Mª Gelabert, J.L. Martín.

COL·LABORADORS: G. Bisquerra, A. Genovart, P. Ginard, R. Umbert, T. Lliteras, P. Sureda, C. Obrador, J. L. Martín, P. Xim, J. Lillo.

FOTOGRAFIA I DIBUIXOS: G. Bisquerra, R. Umbert i Arxiu.

ADMINISTRACIÓ: G. Bisquerra, A. Esteva, T. Esteva, C. Guerrero.

notícies

ART FORA D'ARTÀ

* El dia 19 d'abril, un jove artanenc que actualment cursa estudis superiors de flauta al Conservatori "Hector Berlioz" de París, va prendre part a un concert de música clàssica a l'Auditori de Palma.

Es tracta d'en Josep Francesc Palou, el qual s'estrenà amb l'orquestra Ciutat de Palma, essent el solista amb el seu instrument, la flauta. No cal dir que la seva actuació fou llargament aplaudida per tots els espectadors que es donaren cita a aquest concert.

Vagi la nostra més cordial enhorabona.

El 4 d'abril en Joan Esteve, a)Sopa, va exposar obres de pintura al Casino de Mallorca.

Segons ens han informat, l'èxit acompanyà a aquesta exposició, ja que es varen vendre quasi totes les obres. Enhorabona.

* També el passat dia 26, un altre artista ha exposades les seves obres de pintura a Ciutat. Es tracta del professor de l'Institut en Tomeu Ventayol, i ho ha fet a la galeria Altair de Palma. Enhorabona.

• • •

ASSOCIACIÓ JUVENIL

Divendres dia 22 a vespre, es va fer la presentació a la Plaça Nova de l'associació juvenil de llevant.

Aquest acte va ser amenitzat per un grup musical.

POESIES ESCOLARS

El dissabte dia 23, al casal de Na Batlessa i com a cloenda del dia del llibre, es va fer un acte de presentació d'un llibre de poesies escolars que recentment s'ha editat.

Hi han pres part en l'edició els centres escolars d'Artà, Son Servera, Capdepera i Sant Llorenç. La presentació fou a càrrec del Dr. i poeta Miquel Mestre.

CONCERT

El diumenge 24 d'abril, es celebrà un concert per la Banda de Música local, a la Parròquia.

No cal dir que l'èxit fou la tònica dominant de la vetlada, ja que totes les interpretacions foren llargament aplaudides.

DE MOMENT, TANCAT

Des de fa ja unes setmanes el bar "El Dólar" permaneix tancat al públic, degut a motius de salut del seu propietari en Guiem Ferrer, (del Dorado).

En Guiem i na Catalina ja pensaven retirar-se devers el proper juliol, però els motius abans expressats han adelantat la seva jubilació.

Actualment s'hi fan reformes per habilitar-ho com a mig restaurant, sota la direcció del seu fill en Tòfol.

CONCENTRACIÓ DEL GOB

Avui dia 30, a les 5,30 de l'horabaixa, tindrà lloc a la Plaça Nova una concentració i festa organitzada pel G.O.B.

A dita festa hi actuaran en Joan Bibiloni i Nando González.

CANVIS

Fa pocs dies que dues entitats bancàries han canviat de direcció.

A la "Caixa", el delegat en Miquel Alvarez-Ossorio Mena, després de 14 anys de conviure entre noltros, ha estat destinat al Port de Manacor. El seu substitut, nom Diego Hernández Vidal, al que donam la benvinguda i li desitjam encert en el nou càrrec.

També ha cessat el director del Banc Central local que ha anat destinat a Algaida i ocupa el seu lloc a la direcció el que fins ara era empleat en Jaume Portells Riutord, ja conegut pels 10 anys que feineja a Artà, i al que també li desitjam sort en la seva tasca.

SEMBRADA

El proppassat dia 18 es sembraren 3 reures del tipus Quercus Faginea, als jardins de Na Caragol. Una gestió d'en Joan Lillo, amb el vist i plau de l'Ajuntament, ha fet possible tal esdeveniment. Avui en dia sols en resten uns quants al Puig dels Reures de Puigpunyent. Si hi ha sort, les futures generacions gaudiran de l'ombra i fortaleza de tan vigorosos arbres. En la parla de la nostra avior, es coneixen per Rèures.

VANDALISME

Des de les festes de Pasqua, el nostre Institut Llorenç Garcies pateix els efectes del vandalisme. Els caps de setmana espenyen i trenquen arbres sembrats recentment. No hi ha dret! A on arribarem? Quina culpa tenen els pobres pins, polls, salzes, etc.? Per què es fan tals botilades? Es ben necessari dar-lis un escarment exemplar.

EXCURSIÓ

El passat diumenge dia 24, es va fer una excursió a l'Ermita de la Victòria, dins les programades pel grup d'amics d'excursionisme d'Artà.

Hi participaren 40 persones les quals pogueren contemplar el magnífic panorama que es desborda des de la punta del "canó d'es Moro".

de la colònia

A. Genovart

TROBADA COMARCAL DE DONANTS DE SANG

El diumenge, dia 17 d'abril, i tal com estava anunciat, tingué lloc la trobada comarcal de donants de sang de la Seguretat Social. Els actes començaren amb la celebració de l'Eucaristia a la que hi participaren les persones que caberen dins el temple que aquest dia quedà petit. El cor parroquial interpretà meravellosament els cànctics; l'homília fou breu i encertada i el ball de l'oferta i la presentació de les ofrenes ajudaren a visualitzar la participació del poble.

Després de la missa el batle d'Artà, Miquel Pastor, pronuncià unes paraules, igualment que el president de la Germandat de donants de sang, Victor Gistau, el qual imposà les medalles de reconeixement als membres de la Germandat que havien superat les 10 i les 25 donacions. Seguidament a la Residència es va servir un abundós refresc, mentre la banda municipal de música d'Artà interpretava alguns temes festius. Se calcula que participaren a la trobada més de 1.500 perso-

nes. Sembla que la gent va quedar molt satisfeta i alabà la bona organització. La nota discordant fou que els rètols del creuer dels Abeuradors no estaren posats; tanta sort que l'Ajuntament, amb una mica més de seny que els responsables d'Obres Públiques, n'instal·laren uns, fets a mà, que a l'hora d'ara encara romanen al dit cruer i fan un bon servei.

Per altra banda, les col·laboradores de la Germandat de donants de sang a la Colònia, ens han enviat aquesta nota que a continuació transcrivim:

"Volem fer arribar el nostre agraïment a totes les entitats i persones que feren possible que es dugues q terme la trobada que tingué lloc el passat diumenge dia 17. Sense la participació de tots no s'hauria pogut realitzar. No volem anomenar ningú perquè la llista es faria inacqvable i tampoc no en voldriem deixar cap sense esmentar. Per tant, moltes gràcies a tots per la vostra col·laboració i participació".

AMPLIACIÓ DEL CEMENTIRI

Segons pareix també, el batle ha començat les primeres gestions per poder dur a terme la sospirada ampliació del cementiri, per això ha establert contacte amb els propietaris de la finca confrontant i tot fa pensar que, en un termini no massa llarg, s'empredran les obres.

RETORN D'UN VIATGE

Després d'una estada de dos mesos per terres de l'Argentina, ha retornat a la Colònia, Joana Aina Torres (Cartutxa). La nota simpàtica ha estat que, juntament amb Na Joana Aina, han vingut també la seva germana i el seu cunyat, que feia més de trenta anys no havien estat a Mallorca. A tots els desitjam una felicitat.

estada en aquesta bella terra, que és la seva.

UNA RESPOSTA

En cròniques anteriors donàvem compte d'una carta escrita per un grup de joves coloniers i dirigida al batle, sol·licitant de l'Ajuntament uns terrenys per poder jugar a futbol. Segons pareix, el batle s'agafà l'assumpte seriosament i sabem que ha mantingut una entrevista amb aquests joves oferint-los distintes possibilitats. De moment no hi ha cap resposta definitiva -les coses no es poden precipitar- però per aquest estiu es podrà comptar amb un camp de futbol als terrenys de la Residència. Esperem que l'Ajuntament no aparti el tema i segueixi cercant uns terrenys per a la ubicació definitiva d'un camp d'esports.

Ara fa 25 anys

BELLPUIG, 8 de abril de 1963, nº 40.

* EN SILUETA DEL MES, R.G.B. nos recuerda que **"...pasó el invierno y cesaron las lluvias..."** aunque más adelante nos hace notar que **"...el marzo goza de una bien merecida fama de tener, digámoslo así, la cabeza de pájaros. Fácilmente se enfurruña..."**

* EN VOCES AUTORIZADAS, Santiago, entrevista al Rdo. D. Martín Díaz Rodríguez, Cura-Párroco de Hinojosa del Valle (Extremadura). Hemos de recordar que este sacerdote vino a Artà debido a la gran cantidad de habitantes de Hinojosa emigrados a nuestro pueblo debido **"...a la falta de trabajo, a la necesidad y al deseo de prosperar..."**. Al preguntarle si el comportamiento de los artanenses con sus paisanos ha sido correcto, él contesta **"...todos me han hablado muy bien de vosotros... los mensajes emitidos para la cinta magnetofónica que me llevo grabada coinciden en las mismas palabras: 'aquí estamos muy bien. Veniros...'"**

* DE LA COLONIA DE SANT PERE, el cronista, entre otras, nos habla de **"UNA REALIDAD"** **"...el arreglo de la carretera que ha de enlazar 'Sa Bassa d'En Fasol' con el arrenal. Esperamos que en ésta (no como ocurre con el Paseo Marítimo, canalización de 'Sa Jonquera', adecentamiento de la Plaza y otras mejoras solicitadas y prometidas) se dé cima a tan necesaria reparación..."**

SE PRECISA OFICIAL 2a.

O AYUDANTE

**CARPINTERIA
GINARD**

Avda. Ferrocarril, 15

Tel. 562714

DIADA A L'ERMITA

L'ermità Biel

Superior de l'Ermita.

Devant l'avinentosa de celebrar demà, dia 1er de maig, la Diada a l'Ermita, i que el poble d'Artà hi puja -la majoria a peu- per compartir un dia d'amistat i de joia, hem volgut acostar-nos a l'ermita i parlar un poc amb el nou Superior, Ermità Biel dels Segrets Cors.

He de dir, d'avançada, que no em costa gens pujar a l'ermita. M'assereña molt escapar la vista per aquells paratges tan entraenyables i escoltar el parlar de la natura, parlar que ens resta vedat quan ens trobam dins els pobles o ciutats. I menco em costa, encara, conversar sense presses amb aquests homes que s'han reclusos de per vida dins una ermita, fent de la seva vida un llenguatge que ens parla de pau, contemplació, treball, en definitiva de Déu.

A l'ermita de Betlem hi ha en l'actualitat 3 ermitans i un seglar que conviu amb ells.

El més "jove" -75 anys-és s'ermità Sebastià de Ntra. Sra. de Monte Toro. Fa 43 anys que va professar i dia 20 d'aquest mes d'abril en va fer 3 que resideix a la nostra ermita, després d'haver tancat la de Santa Magdalena d'Inca. "Aquí vaig començar la meua vida eremítica -ens conta- i aquí m'agradaria, i així ho he demanat als meus superiors, acabar la meua vida. M'agrada la soledat d'aquest lloc, encara que no és el mateix que abans". Quan va començar, l'any 1945 hi havia a l'ermita de Betlem, entre ermitans, postulants i novicis, un total d'onze persones. Eren, sens dubte, altres temps. Ara són 15 en tota la Congregació.

S'ermità Benet de Ntra. Sra. del Rosari té 44 anys i en fa 27 que és ermità. És l'artista de l'ermita. Té unes mans beneïdes per a confeccionar icones i per

modelar figuretes de fang -ermitanets, betlems, etc. És un enamorat de les plantes. A l'hort no hi manquen, perquè ell els hi ha plantat, herbes i plantes medicinals i aromàtiques de tota casta. En coneix el seu nom i les seves propietats i contagia a qualsevol el seu amor per a elles. M'imagin que per a ell, Déu l'escomet continuament en cada una d'aquestes plantes que cuida amb especial esment.

I tampoc podem passar per alt, encara que no sigui ermità, en José Ruiz Delgado, un gadità de 57 anys i que, des de fa 7 anys i mig conviu amb els ermitans i comparteix amb ells treball i vida eremítica.

Però, el més jove i recent és el superior. L'ermità Biel té 42 anys, és natural de Sóller i ha compartit els seus 12 anys d'ermità entre Artà i Valldemossa. Des del 15 de febrer resideix entre noltros. Home obert i acollidor, ens va parlant...

"No m'he trobat gens estrany en tornar a l'ermita de Betlem ja que la coneixia d'abans. He de dir que no m'ha costat gens. M'agrada aquest lloc perquè hi puc viure més la soledat i el recolliment que la nostra vocació ens demana."

Continuament arriba gent amb cotxes, bicicletes, motos, inclús gent a peu. Normalment són turistes que, ara, amb els bons indicadors que hi ha dins el poble, no es perden i recorren aquests quasi 9 kms. que els porten fins aquí. "...Aquí la gent que ve és de pas, per una estoneta. Molts, inclús, ni toquen a la porteria. Ara feia dos dies que no havia sonat el timbre. Això afavoreix el clima de silenci, pregària i treball que constitueix el nostre carisma. Jo diria que aquesta és l'ermita més "ermita" per tot el que he dit."

El clima de la xerrada és cordial i afable. Estam dins la cuina. S'ermità Biel prepara el dinar: "Avui no sé si dinarem d'hora. M'he entretingut un poc fent una coca". S'ermità Benet és a s'hort i s'ermità Sebastià prepara el seu dinar, ja que no menja el mateix dels altres degut al seu delicat estómac. Per cert, la coca feia goig de veure i despertava les ganes de tastar-la.

"Sense entrar en detalls d'horaris, podem dir que la nostra vida normal de cada dia es mou entre la pregària i el treball. Feim unes 5 hores de pregària comunitària i unes 7 de treball. Aquest consisteix, com podeu suposar, en treballar la terra, les feines de la casa i el treball artístic (figuretes, icones, rosaris...).

No parlem cap vegada amb els ermitans que no surti a rotlló un fet que els ha marcat profundament: la generositat del poble d'Artà a l'hora de col·laborar en la campanya a favor de l'ermita que es va fer l'any passat.

"Abans la nostra subsistència depenia en gran part de les ajudes que rebíem de la Casa General. L'ermita de Betlem és deficitària, no té autonomia per poder viure i mantenir l'edifici

i els ormetjos i màquines de treball. Però, l'ajuda del poble d'Artà ha estat molt positiva i determinant de cara al futur de l'ermita, ja que ens ha permès poder respirar més tranquils no havent de dependre d'altres ermites. Saber que tot el poble està al costat de l'ermita i dels ermitans ha estat una injecció de moral que mai podrem oblidar. També ha suposat una relació i un acostament més forts entre poble i ermitans que creim molt positius. Una vegada més volem agrair al Consell Parroquial la seva iniciativa".

Ja està ben prop la Diada a l'Ermita, demà concretament...

I amb aquestes paraules tancam aquesta xerrada amb el Superior. Els agraïm la seva acollida i els deim "fins prest", perquè un que va a l'ermita de Betlem no pot deixar de tornar-hi.

R. Umbert

"Ens agrada que el poble d'Artà pugui a l'ermita, sobretot aquest dia. Això suposa un acostament i un intercanvi. La gent del poble respecta molt l'ermita i els seus contorns: no espenyen ni embruten. Es veu que l'estimen. No passa el mateix, per desgràcia, amb altres grups de fora poble. Ens satisfà que els artanencs i coloniers s'hi sentin aquí com a caseva i l'estimin com si fos la pròpia casa".

"A tots els qui pujareu a l'ermita la comunitat d'ermitans vos dona la benvinguda i voldríem que passàssiu un dia ben alegre".

PROGRAMA DE LA DIADA

- A les 9'30** Partida des de la Plaça de l'Ajuntament. Als garrovers, berenar. Hi haurà un servei de begudes.
- A les 12'00** Celebració de l'Eucaristia a l'explanada al costat de l'ermita.
- A les 13'00** Donar bon compte dels queviures que s'hagin portat que, ben segur, seran saborosos de debo en aquelles hores.
- A les 15'00** A la mateixa explanada, festa, jocs, subhastes i sarau per llarg.

AVÍS IMPORTANT: Com l'any passat, també enguany es montará un petit bar on es serviran begudes fresques, cafè, i "chucherries". Les ganàncies seran a benefici de les activitats de catequesi dels nostres infants. Procura, idò, no oblidar el sarró.

TAMBE CAL TENIR EN COMPTE:

1. Que el començament dels actes (partida d'Artà a peu, Eucaristia i Festa s'avisaran amb el llançament d'uns quants coets.
2. Seria bo que, en la mesura que sigui possible, els cotxes que pugin a l'ermita ho fessin abans o després de la comitiva que hi puja a peu per a no entorpir la caravana.
3. És molt important que tots emprem els contenidors que seran col·locats a diversos llocs tant del camí com de l'ermita. Deixem l'ermita neta com si de ca nostra es tractas.
4. També és molt important que faci un bon dia. Però com que això ja no depèn de nosaltres ho deixarem en mans de la Verge de Sant Salvador.

col.laboració

Jesucristo Superstar

Domingo, 3 de abril. Invitado que fui a la representación de la obra "JESUCRISTO SUPERSTAR", recelo (quizás no se note) antes de aceptar:

¿JESUCRISTO SUPERSTAR, alumnos de Octavo, Colegio San Buenaventura...?

¡5ª representación!

El escollo mayor para hacer teatro escolar con proyección o interés fuera de la comunidad del propio centro, radica ya de partida en su planteamiento; formados en una pedagogía sin clases, en un mito de igualdad de oportunidades, en una obsesión por la participación, los maestros terminamos subiendo el aula al escenario y montando montajes plagados de extras sin más misión que rellenar lo que muchas veces quedaría mejor vacío.

De esta manera se concibe la obra pensando más en los niños que en la obra (otro ejemplo de una pedagogía moderna) y se trata de buscar, sólo después, una puesta en escena con calidad.

Pero difícilmente una obra concebida de esta manera puede interesar a alguien más que a los allegados al centro: se asiste a la representación como a una fiesta, con el deseo de ver al niño sobre el escenario, y en todo caso, se puede entender esta asistencia como una manera más (para muchos la única) de participar en las actividades del colegio.

De ahí mi recelo al asistir a esta obra y de ahí mi sorpresa de esta representación, si no divertida (no es una obra divertida) si interesante (supieron los chavales mantener despierto el interés durante todo este tiempo).

¡No está nada mal una obra de escolares que aguante un lleno total durante cinco representaciones!

Decoración algo barroca y elegante. Intento de coreografía aceptables. Muchos, muchos y muy vistosos cambios de vestuario

que dieron movimiento al escenario y ayudaron a multiplicar a los personajes cuando hacían falta.

Luminotecnia algo floja, no tanto por el juego y manejo de luces como por la disposición de los focos: demasiadas sombras en el rostro en algunas escenas (faltan focos que corrijan); maquillajes muy vistosos y atractivos, y por encima de todo se notaba ensayo, muchas horas de ensayo bajo la mano, si no maestra, si sabía, de un buen director, RAMON GINARD.

Una vez que, como efecto de todos estos efectos, los rostros aninados de los niños se volvían, si no más duros, (en algunos casos así ocurría: Judas, Caifás...) al menos más maduros, y pasado el primer momento de tratar de acoplarles, una "voz en off" demasiado grave para trece años, pasados esos primeros instantes que siempre se tarda en adentrarse en la obra, se pudieron ver dos horas de teatro que no cansaron.

Descanso en los momentos apropiados, y cuando ya la atención comienza a flojear, conquistarla a base de mejorar la escena anterior, hasta terminar con una crucifixión tormentosa (penúltima escena, ¡que preciosa esa red!) y con desfile de apaciguados incredulos ante la cruz (última escena).

¿Por qué pensar en el teatro escolar de puertas para adentro?

Quizás cuando concibamos desde la escuela el teatro como teatro y no como una actividad más puesta encima del escenario, podamos asistir sin temor al teatro escolar, aunque no salga nuestro hijo y aunque nada tengamos que ver con la escuela, sólo por el hecho de ver teatro y pasar entretenida una tarde de Domingo.

José Luis Martín

Nota: A les cinc representacions fetes a Artà n'hi hem d'afegir dues més a Palma (Porchuncula). En total han estat 7 les representacions de l'obra.

Joan Vicenç Lillo

VOLTORS I ESPARVERS

El pagès de la finca de Morell va entregar al SECONA un esparver ("àguila calzada-Hieratus pennatus") dels pocs que queden a Mallorca. El va trobar dins un safareig on hi havia caigut per causes que desconexem. L'esparver va restar dues setmanes al Centre de Recuperació d'animals de Son Reus a Palma, on l'alimentaren i vitaminaren fins que es va posar bé. Juntament amb un esparver obscur, foren alliberats a la vida salvatge el passat dia 30 de març.

Volem agrair la conducta del pagès de Morell, que fa possible amb la seva mesura la supervivència dels

darrers esparvers d'Artà.

També un voltor negre (Aegypius monachus) va voltar per damunt Sa Font Calenta, pels Olors, pel Racó i es va fer lluny per Sa Duaià. Amb tota seguretat provenia de la Serra de Tramuntana on hi resten uns 16 exemplars (dos d'ells procedents d'Extremadura) de la gran població que representaren un temps. El voltor negre és l'ocell més gran de la terra després del condor dels Andes, veure'l per aquí, majestuós, sense moure les ales en el seu recorregut, potser tota una celebració per als que mai no l'han vist.

el nostre entorn

Pere Sureda Amorós

Les comunitats forestals a Artà. (II)

Dunes i Vegetació

En aquest article veurem com es forma una duna per després acabar descrivint el tipus de vegetació que poc a poc la van habitant. Hi ha que dir que la formació de les dunes és general, extrapolable a qualsevol lloc on hi hagi dunes litorals, en canvi quan parli de les plantes, ho faré referint-me a les que es presenten a les dunes de Sa Canova.

Les dunes tenen un paper protagonista en les costes baixes i suaus; se donen a zones a on minva la velocitat de l'aigua que es dirigeix cap a la costa, de manera que permet la deposició del material que conté: és el procés de sedimentació. Aquestes acumulacions d'arena, necessàriament solta i sense cimentar, poden constituir petites muntanyes mòbils: les dunes. La manca de cimentació i que siguin sols lleugers, fa molt fàcil la mobilització d'aquest substrat, per part del vent.

Les plantes que poblen aquestes zones arenoses troben unes condicions ecològiques ben originals (escassa o nul·la salinitat, un substrat molt permeable, textura grollera, impossibilitat de retenir els nutrients per part de l'arena, forta mobilitat dels substrats i a vegades vents considerablement forts, etc.), que fan, per altra banda, que aquests llocs siguin molt selectius. Això fa que moltes plantes fracassin en aquest ambient, encara que altres estan especialment preparades per enfrontar-se a l'aquest medi tan difícil, fins i tot aconsegueixen aprofitar les característiques abans esmentades, evitant així els efectes negatius que suposaria per elles un excés de competència. Són, per tant, comunitats límits, on hi ha plantes adaptades a fortes condicions de stress i que no poden ésser substituïdes per cap altra; d'aquí la importància de la seva protecció integral.

El sistema dunar de Sa Canova correspon a un sistema ben desenvolupat i de magnituds importants, que es troba ben conservat i que ha estat fixat per la vegetació, de forma que avui el podem considerar pràcticament relíct. Es tracta d'un sistema molt fràgil i es pot afirmar que no té resposta

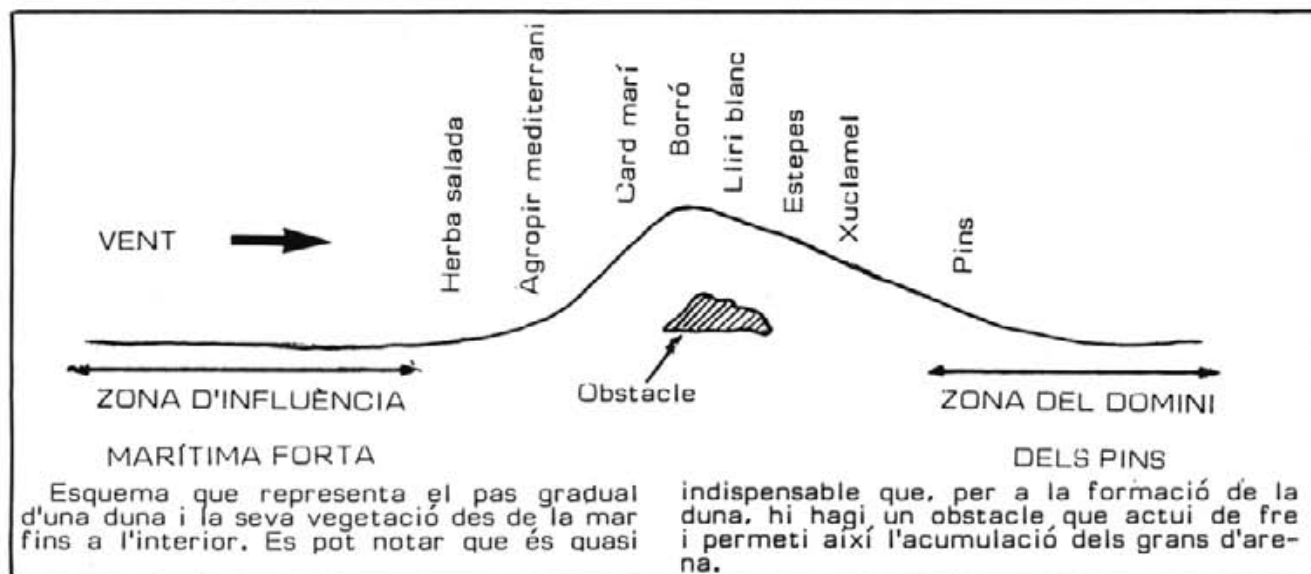
ni recuperació possible davant accions humanes com les previstes en aquesta àrea i que tothom coneix.

Tot això exigeix un tipus de sistema radical molt especial i poderós, ademés de diversos tipus de protecció foliar per evitar l'excessiva pèrdua d'aigua (d'això en parlarem en el proper capítol). Les primeres plantes que començaran a fixar i a immobilitzar la duna són aquelles que presenten un sistema radical superficial molt estès (que cobreix una gran superfície) com les gramínies i un parell d'espècies més. També resulten molt importants per a la fixació de la duna, restes de plantes mortes que trobem ran de l'aigua, com les famoses "algues" que veim a qualsevol platja no netejada i que, per altra banda, no són algues sinó fulles d'una planta superior que creix sota l'aigua, la *Posidonia oceanica* formant grans prats submarins.

Un cop que la duna està ja fixada, comencen a entrar les plantes llenyoses perennes, com l'estepa negra o estepa borrera, l'estepa d'arenal, la palma marina, etc. L'estrat arbori, està dominat inicialment per plantes que aguanten el salnitre com el ginebró, la savina i, ja més endins, és la zona del domini dels pins.

Es podria anomenar una llista de plantes d'especial interès, però seria un poc pesat, i amb això vull fer veure la importància d'aquesta àrea i només tenint en compte les plantes (llavors hi ha les aus, els mamífers, rèptils, insectes, etc... ademés del valor paisagístic). Un exemple significatiu és la família de les orquídees, la qual està protegida per la llei (BOE 27-08-84, ordre del 17-08-84 sobre la protecció d'espècies vegetals endèmiques o amenaçades). A Sa Canova i ja per acabar, hi trobam, al manco, 18 espècies, a més dels híbrids d'aquesta particular família, distribuïdes dins el pinar i l'ullastrat.

Finalment vull expressar el meu agraïment al GOB i especialment a Guillem Pons, per haver-me deixat el treball que han duit a terme: "Avaluació de l'impacte ambiental a Sa Canova".

política local

PLE MUNICIPAL DEL DIA 26 D'ABRIL

SES PESQUERES MUNICIPALITZADES

Fou una sessió extraordinària que no durà més de mitja hora.

Centre Juvenil: Recordareu que no fa massa parlàvem d'una associació de joves que tendria la seva seu a l'antic Club Llevant. A aquest ple s'acordà per unanimitat, després d'unes quantes preguntes pels de la dreta, sol·licitar una subvenció a la Conselleria Adjunta a la Presidència la qual, demanava que hi hagués un acord del ple municipal per a poder-la concedir.

El portaveu del CDS, J. Amorós, demanà al Batle si l'Ajuntament hi tenia res a veure. El Sr. Pastor li contestà que el Consell Local de la Joventut que s'haurà de crear, serà un aglutinador de totes les associacions de joves.

El regidor Obrador, demanà si a cada associació que es creas de joves, se'ls donaria una ajuda. El Batle li contestà que de moment és l'única associació legalitzada, que el Govern duu una política de protecció a la joventut, si no recordau el carnet jove. Endemés seran uns doblers venguts de la Comunitat Autònoma no pagats per l'Ajuntament i aquest controlarà el Local.

La Conselleria de Turisme fa un concurs d'embelliment i millora de municipis turístics al qual el nostre poble hi pot participar.

S'aprova arreglar a Sa Colònia la plaça que hi ha a la Bassa d'en Fasol, fer un jardinet just arran de la torreta que hi ha anant a Ca l'os Cans i la instal·lació de cartells amb plans informatius d'Artà i Comarca i demés coses d'interès turístic. Això pujaria uns 5 milions de pessetes i es sol·licita una ajuda d'un 75%.

El grup del CDS demana incloure-hi Ses Païsses, emperò, segons digué el Batle, el talaiot pertany a Cultura per esser monument històric i hi ha una sol·licitud feta a dita Conselleria perquè ho paguin ells.

El regidor Garau demana, ja que xerram d'embelliment, per que no es soluciona la ferralla que es tira al creuer de Sa Residència a Sa Colònia de St. Pere.

Artigues proposa o llogar un contenidor i traslladar-lo sovint d'emplaçament o avisar quin dia es farà la retirada de ferralla.

Es aprovat donar el nom de Na Caragol a les escoles públiques allà situades.

Segons es digué, per així evitar ofendre a qualcu si s'escollia el nom d'una persona. Endemés es deixà entendre -no es digué- que no n'hi havia cap que sobresortís en el tema d'ensenyança.

Recordant el polifacètic ensenyant artanenc, defensor de les nostres arrels a ultrança i endemés a contracorrent molt, sovint, aquest és mestre Andreu Ferrer, més conegut per mestre Sacristà.

Prometem fer una recordança per als no tant joves i per als dirigents de l'escola i de La Sala. Així es donaria a conèixer aquest personatge artanenc, ja que la majoria no tenen edat per poder-lo haver conegut.

S'acorda comprar un tros de terra per engrandir el cementiri de Sa Colònia de St. Pere.

Finalment, fou tractada la compra de Ses Pesqueres per l'Ajuntament: 5 milions de ptes. pagats en dues vegades i que el Bisbat de Mallorca emprara per a obres a Artà mateix, concretament al Centre Social i Casa d'Exercicis.

Cal notar l'absència de Joan Sureda i Xisca Piris, i un del PSOE que encara no ha arribat el seu nomenament.

Tomeu Lliteras

HOTEL-APARTAMENTOS
-RESTAURANTE

MINI GOLF
CANYAMEL

Artanense: TU LOCAL!

★ FESTES DE SON CARRIÓ ★

Dia 7 de Maig
a les 22 hores

GRAN ACTUACIÓ
DE

MARINA

ROSSELL

política local

CONTINUACIÓ DEL PLE DEL 13 D'ABRIL

Al passat número de la nostra revista sols férem una ressenya del tercer punt de l'Ordre del Dia, el qual feia referència a la dimissió presentada per la regidora del PSOE, Rosa Servera.

El segon punt d'aquell ple deia com segueix:

"Sol·licitar del CIM la inclusió de les següents obres en el Pla Provincial d'Obres i Serveis de 1.988:

Asfaltat de carrers

Obertura, asfaltat i dotació de serveis dels carrers Gran Via, Jaume III, Na Caragol i Pere Amorós.

Arreglar els forns incineradors de fems."

El regidor B. Ginard, agafà la paraula per donar compte dels carrers als que es vol donar una nova capa d'asfalt. No tenguérem temps de prendre nota de tots, emperò sí de la gran majoria. A continuació apuntam els que tenguérem temps d'escriure: Puresa, Quatre Cantons, Pare Llinàs, Antoni Maura, Trespolet, Botavant, Calvari, Convent, Penya Roja, Figueras, Nou i Argentina. Aquests dins el poble d'Artà i els que segueixen són de la Colònia de Sant Pere: Jaume III, St. Marc, St. Lluç, St. Joan i Verge Maria. Segons el Sr. Ginard, això representa uns 11 milions de pessetes.

Asfaltar, conduir aigües brutes i netes i enllumenat del nou tros de La Gran Via i carrers adjacents, uns 16 milions.

Reparació dels forns de la Cimentera de Can Canals, uns 4 milions.

En total són 32 milions de pessetes i es demana la màxima ajuda al Consell que és d'un 35%.

Fou aprovat per unanimitat.

El quart punt era: Nomenament del representant de l'Ajuntament a la Junta del Museu Regional d'Artà.

Es proposa el lleccenciat en Història, Jaume Alzina, el que ja ho ha estat per l'Institut Llorenç Garcías. Es acceptat per unanimitat.

Cal fer referència a l'oportuna intervenció del portaveu del CDS, Sr. Amorós, qui digué haver parlat amb un membre de la Junta del Museu, el qual es queixava del representant del passat consistori, digué que mai anava a les reunions i suposava que era nomenat per representar l'Ajuntament i, per tant, hi havia d'assistir.

El cinquè punt era la contractació de la logopeda, que, com ja sabreu els lectors, havia estat aprovat a un passat ple al contractar-ne una. La contractada és Magdalena Colom i Amengual, natural d'Alaró.

També és aprovat fer contracte definitiu a la pedagoga Aina Cortès.

Ambdós contractes foren aprovats per unanimitat.

Pel sistema d'urgència, havia estat inclòs un sisè punt i era per donar compte al Ple de l'assistència del regidor del CDS, J. Obrador, en representació del Consistori, a una taula rodona que es celebrà a Manacor, on els ajuntaments de la comarca demanaren l'examen de xofer a Manacor.

Fou també unànime la votació dels nostres representants a La Sala.

Tomeu Lliteras

esports

...ni de penal.

ARTA 0 POLLENÇA 5

Comentari:

El pasat diumenge dia 24, ens va visitar el Pollença, essent el darrer partit de la temporada a Ses Pesqueres.

A la primera part així mateix l'Artà aguantava bastant bé els contraris, jugant més o manco normal, i els espectadors (els sufrits espectadors) pensaven que després de l'empat aconseguí el passat partit al difícil camp del Cardassar, els nostres jugadors tendrien la suficient moral per veure de guanyar el partit i concebre una lleugera esperança per poder seguir l'any qui ve a la categoria de Preferent.

Però el Pollença, sense ser cap equip podriem dir capdavanter, se'n va anar al descans amb un gol d'aventatge. A la segona part va ser "un desfer calça". Els pollencins s'aprofitaren

del desconcert i nerviosisme local per jugar de cara al gol i només en marcaren quatre, ja que el nostre porter, Joan Martí, va parar un penal. Faltava poc per acabar i haguéssim pogut fer el gol de l'honor, si en Nadal no hagués enviat la pilota "al cel", a la xutada d'una falta màxima que va pitar l'àrbitre.

I així estam. Ara no queda altre remei que guanyar el proper i últim partit de la lliga dins el camp de la Unió. Però els contraris també volen guanyar, sinó seran ells els que passin a la categoria inferior. Tot un drama que es presenta i que sembla acabarà com "sa processó de Maria".

Esperem un miracle i que Déu ajudi a s'enganat. Malgrat tot, creim que es pot donar l'enhorabona a tot-hom: a la directiva que ha fet el que ha pogut i sabut; als jugadors, dos doblers del mateix i un excel·lent

al sufragi públic artanenc, ja que davant els resultats adversos, ha aguantat tots els ruixats fins al final.

Que l'any qui ve hi hagi més sort.

Qui serà el valent que agafarà el bou per les banyes?

G.B.

FUTBOL

XERRIM - XERRAM

EL DIA 23 D'ABRIL D'EN-GUANY es complia el 372 aniversari de la mort, a Madrid, de Don Miguel de Cervantes Saavedra. I vosaltres direu, a què ve això? Molt senzill. Resulta que, ara mateix, es compleix el mil·lenari de Catalunya. Doncs bé. Els altres catalanistes volen eliminar D. Quijote de la Mancha i substituir-lo per D. Cuixot de la Màneg. Només manca, ja que Catalunya té mil anys, afegir aquest altre doi: Catalunya, més vella que mai.

LA PRESENTACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ JUVENIL de Llevant no fou massa encertada. La idea era bona, però el temps no convidava a fer festa a l'aire lliure. Hagués estat millor fer-la dins el mercat. No tenim cap mena de dubtes que d'aquí endavant, si aquest jovent es mou com cal l'ent propaganda, ens donaran qualque sorpresa de bon grat. El plat fort fou quan cantà una al·lota de Ca'n Gatova. Aquesta noia tendria berres de prendre-li el gust i fer-se cantaire. Au idò; a moure el "trasero" o sigui la panera. I a guanyar milions s'ha dit.

HAN TAPAT, A LA FI, ELS CLOTS, bassots, fosses, pous, regates, ginyes, reguerons, seregalls, sequions, sèquies, bufadors, reclus, grenys, clotets, clotings, clotinyois, cloterrinassos, clotassos, clotarrassos, clotots, clotarros, clotetxos, clotel·los, clotius, clotons, cloteus, clotarrons, clotuetxos, concavitats, cloteralls, clotalls, cloterells, clivells, crulls, escletxes, xaps, grétols, crivells i d'altres herbes de Sant Pons.

Ara bé: El creuer de Quarter-Ferrocarril segueix no tan sols conflictiu, sinó demencial. El got dels despropòsits ja vessa per sobre. Demanam als responsables ordenin l'accés a la vila i situin, d'una punyetera vegada, el bellíssim monument d'En Sarassate allà on realment li escau estar. Vaja, vaja, Autoritats, fora son. No consentigueu amb un Déu ens guard d'un ja està fet.

EL QUE DIGUEREM d'En Sebastià Funtillo al passat Bellpuig és completament cert. Però amb un tret guardat. En Tià està conforme amb el Coran, menys en el que diu sobre el Ramadà. Això de passar fam i dejunar, no li va bé. El primer dia que ho provà, el cap li dava voltes i marejos, i no endevinava la màneg del brollador de la benzina. Ara ho vol rescabalar menjant carn de pollastre, perquè el negoci del règim no produeix més que pipides i altres coverbos de persones finolis. Has cobrat, Pep Torrat? Islamisme, sí, famitis, no.

QUINS VAN FORA CORDA i destravats són els excursionistes anomenats "Un raig d'Artanencs". En fan d'excursions que aplanarien el Puig d'Alpara. Potoien tota Mallorca amb una filosofia bucòlica-rural que Déu n'hi do. Famílies senceres van per terres esquerpes i envitricollades, com si anassin a Sant Salvador. Cotxe, pa taleca, el cavall d'en cama i la mula d'en taló, vet aquí els seus "singula simplicita medicamenta compositio-nem ingrediens".

RECEPTA CULINÀRIA del xeff fogó

Ja està bé de Canova, bé ja està de meneallo, hem d'hacer lo que fa il gallo quan la gallina cova. Los hay que per fer truites, no necesitan de uovos, son los que arman renovos después, se dan de fuitas. Come tutta questione, hace falta un arbitraje, pa que no's vea l'ultraje, jutjant dalt il balcone. Oggi es la gran moda llevar sempre la contraria, no manca cap secretaria porque rodi la roda. El sant homo del carrer, anda medio despistatto, con este semblant bugatto de jo primer i tú darrer. Als dos bandos lo milló, es no ferlos molto casso, porque si van d'aquest passo, res veurem dins un trilló. Conclusiones cabales: las estoy passat fatales de ver a tants ils fanales, fáltanse los modales. No ser tots tan pardales i deixar de ser rivales per questions personales. Apostilla banale. Verde, verde, verdíssimo, color preferidíssimo i pos punto finale.

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA

Isabel Solano
Esteticista titulada

Carrer Joan XXIII, 19-12 - Tel. 56 29 501

ARTA (Mallorca)

Maquillatges
Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials i corporals
Tractaments anticelulítics
Drenatge linfàtic.

NOVETAT

Tenim a la seva disposició:
DEPILACIÓ ELECTRICA

endevinetes d'En Pere Xim

Molts de germanets
dins una caseteta
bastant petiteta
estan molt estrets.
Ella és verdeta
i són rodons.